

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی
گرافیک و صفحه آرا: سعید غفوری

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۸۲۴۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی خراسان
توزیع: نشر گستر امروز

گفت و گوی
صبا با بهزاد
فراهانی و اصغر همت
بازیگران سریال
امام علی (ع)؛

سریال امام علی (ع)؛

تجربه‌ای موفق که تکرار نشد!

وجود محبوبیت فراوان در طول این سالها کمتر بازپخش شده، گفت: «من واقعا اطلاع دقیقی ندارم. این سریال بیش از ۳۰ سال پیش ساخته شده و اکنون کاملا در اختیار تلویزیون است. تا جایی که می‌دانم گاهی با زبان‌های مختلف پخش می‌شود، اما خودم تلویزیون تماشا نمی‌کنم و از جزئیات پخش خبر ندارم.» وی در پاسخ به پرسشی درباره تفاوت کیفیت سریال «امام علی (ع)» با بسیاری از تولیدات تلویزیونی سال‌های اخیر گفت: «به نظر من «امام علی (ع)» یک استثناست، نه قاعده. مامعمولا درباره قاعده‌ها صحبت می‌کنیم، اما این سریال در زمره استثناهای تلویزیون ایران قرار می‌گیرد؛ نه فقط برای امروز، بلکه در چهار یا پنج دهه اخیر. عوامل مختلفی دست‌به‌دست هم دادند تا یک اثر به چنین کیفیتی برسد.» همت تأکید کرد: «همیشه نمی‌توان برای موفقیت یک اثر فرمول مشخصی ارائه داد. گاهی اتفاق‌هایی می‌افتد که دقیقا معلوم نیست چرا، اما نتیجه‌اش ماندگار می‌شود.» او در پایان با اشاره به ماندگاری نقش خود در این مجموعه خاطر نشان کرد: «به نظر من همه بازیگران آن سریال خوب بودند و همه در ذهن مخاطب ماندگار شدند. این حاصل یک کار جمعی موفق بود.» او با انتقاد از روند سریال‌سازی در تلویزیون، اکتفا به نمایشی را حاصل سیاست‌های کلان و نادرست رسانه ملی در طول دهه‌ها دانست و در پاسخ به پرسشی درباره چرایی ساخته نشدن سریال‌های موفق و ماندگار در تلویزیون گفت: «این مسئله اصلا مربوط به یک دوره خاص یا چند سال اخیر نیست. ما با یک سیاست کلان اشتباه طرف هستیم که از همان دوره‌های اولیه شکل‌گیری تلویزیون وجود داشته و تا امروز ادامه پیدا کرده است؛ سیاستی که به تدریج تلویزیون را از اعتبار و محبوبیت انداخت.» وی در توضیح این نگاه، با اشاره‌ای شاعرانه افزود: «البته در همه این سال‌ها آثار خوب هم تولید شده‌اند که از نظر من، به قول سعدی: گاه

باشد که کودکی نادان / به غلط بر هدف زند تیری یعنی گاهی یک اثر خوب و موفق ساخته می‌شود، اما نه از سر قاعده و برنامه‌ریزی درست؛ بلکه بیشتر شبیه یک اتفاق نادر است. این بازیگر پیشکسوت با تأکید بر اینکه سریال «امام علی (ع)» نیز از همین جنس آثار است، گفت: «وقتی سیاست‌گذاری فرهنگی و رسانه‌ای دچار اشکال باشد، نتیجه‌اش همین می‌شود. موفقیت یک اثر نمایشی حاصل یک نگاه درست، احترام به مخاطب و میدان دادن به خلاقیت است؛ چیزی که متأسفانه در بسیاری از دوره‌ها در تلویزیون جدی گرفته نشده است.»

حتی تئاتر هم دیده می‌شود. نیرویی که امروز در تلویزیون سریال می‌سازد، اغلب دغدغه هنر، تفکر و اندیشه ندارد. متأسفانه هنر را به بدترین معنایش تقلیل داده‌اند.»

فراهانی در ادامه، با اشاره‌ای تلخ به فقدان بزرگان فرهنگ و هنر گفت: «علتش چیست؟ مرگ آدم‌هایی مثل استاد بهرام بیضایی. وقتی بیضایی‌ها می‌روند، جایشان را اشخاص نابلد می‌گیرند.»

او درباره امکان بازگشت اعتماد مخاطبان به تلویزیون گفت: «من فکر نمی‌کنم این بی‌اعتمادی به‌سادگی برگشت‌پذیر باشد. به نظر می‌رسد تلویزیون عملاً میدان رقابت را به شبکه نمایش خانگی واگذار کرده؛ چه از سر ناتوانی، چه از سر نابلدی.» فراهانی در ادامه خاطره‌ای کمتر شنیده‌شده از پشت صحنه سریال «امام علی (ع)» را روایت کرد: «یادم هست یک روز در گرمای شدید مردادماه، صحنه‌ای در کنار نخلستان و چادر معاویه فیلم‌برداری می‌کردیم. یکی از سیاهی‌لشکرها که از هم‌وطنان اهل سنت بود، بر اثر تشنگی دچار ضعف شد. وقتی به او آب دادند، گفت برای نوشیدن آب ابتدا باید از امام خود اجازه بگیرد. این نگاه، برخاسته از باورهای شخصی و اعتقادی او بود و برای من میزان پایبندی و تسلیم او در برابر باور، خصوصا در پشت صحنه سریال تأمل برانگیز و تأثیرگذار بود.» این بازیگر پیشکسوت در پایان گفت: «وقتی مخاطبان امروز می‌نشینند سریال‌های خارجی می‌بینند، می‌خندند و لذت می‌برند، بد نیست یادی هم از ما بکنند؛ از هنرمندانی که زمانی برای این مردم کار می‌کردند، اما امروز دیگر دیده نمی‌شوند.»

اصغر همت، بازیگر پیشکسوت تئاتر و تلویزیون:

سریال «امام علی (ع)» یک استثناست، نه قاعده

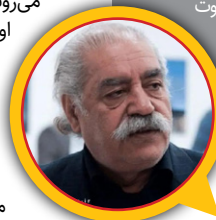
اصغر همت، بازیگر پیشکسوت تئاتر و تلویزیون و ایفاگر نقش مروان بن حکم در سریال «امام علی (ع)». که به واسطه همین نقش به دریافت جایزه هنری غدیر شد. در گفت‌وگو با صبا با تأکید بر اینکه سریال «امام علی (ع)» یک استثناست نه قاعده، موفقیت آن را حاصل اتفاقی نادر و خارج از فرمول‌های رایج دانست و اکتفا به کیفیت آثار تلویزیونی را به سیاست‌های کلان نادرست نسبت داد. او در توضیح این نگاه، با اشاره به بیعتی شاعرانه گفت: «گاه باشد که کودکی نادان / به غلط بر هدف زند تیری.»

همت در پاسخ به پرسش صبا درباره اینکه چرا سریال «امام علی (ع)» با

سریال «امام علی (ع)» بی‌تردید یکی از معدود آثار ماندگار تلویزیون در حوزه سریال‌های تاریخی طی چند دهه اخیر

ناصر ارباب
گفت‌وگو

به‌شمار می‌آید. «صبا» به مناسبت میلاد امام علی (ع)، به این تجربه شاخص و جمعی پرداخته و در همین راستا با بهزاد فراهانی، از بازیگران موفق این مجموعه که ایفاگر نقش معاویه بود و همچنین اصغر همت، بازیگر پیشکسوت تئاتر و تلویزیون که نقش مروان را برعهده داشت، گفت‌وگو کرده است. این دو هنرمند در این گفت‌وگو از تجربه حضور خود در این سریال فاخر سخن گفته و به بررسی دلایل تکرار نشدن چنین موفقیت‌هایی در قاب امروز رسانه ملی پرداخته‌اند.

بهزاد فراهانی، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون:

تلویزیون دیگر هنر را نمی‌فهمد، فقط تبلیغ می‌کند

بهزاد فراهانی، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون که با نقش آفرینی در سریال ماندگار «امام علی (ع)» در ذهن مخاطبان باقی مانده، از دلایل افول سریال‌سازی در صداوسیما، تغییر نگاه مدیران فرهنگی، بی‌اعتمادی مخاطبان و تجربه‌های شخصی‌اش از دوران تولید آثار تاریخی سخن گفت. فراهانی که بخش عمده فعالیت حرفه‌ای‌اش به دورانی بازمی‌گردد که تلویزیون مرجع اصلی مخاطبان بود، معتقد است رسانه ملی با وجود برخورداری از بودجه‌های کلان، دیگر توان تولید آثار با تأثیرگذاری سریال «امام علی (ع)» را ندارد. او ریشه این وضعیت را نه صرفاً در مسائل اقتصادی، بلکه در تغییر بنیادین نگاه فرهنگی و هنری حاکم بر تلویزیون می‌داند. ایفاگر نقش معاویه در پاسخ به این پرسش که چرا صداوسیما با وجود بودجه‌های گسترده، دیگر قادر به تولید سریال‌هایی در تراز «امام علی (ع)» نیست، گفت: «به نظر من مسئله فقط بودجه نیست. سیاست کلان تغییر کرده و تلویزیون امروز بیشتر ابزار تبلیغ است تا رسانه فرهنگی. در تلویزیون زمانی آثاری ساخته می‌شد که حتی اگر آیدولوژیک بود، تفکر و درام داشت؛ اما حالا همه چیز شده تبلیغ چیزی که مردم در زندگی واقعی‌شان ندارند.» او با اشاره به اینکه سیاست‌های کلان رسانه ملی، امکان تولید آثار اثرگذار را از تلویزیون گرفته است با مثالی کنایه‌آمیز توضیح داد: «مثل این است که سفره‌ای پر از غذا نشان بدهند به مردمی که گرسنه‌اند. این فاصله، مخاطب را پس می‌زند.» این بازیگر پیشکسوت با اشاره به تغییر نگاه مدیران فرهنگی افزود: «این تغییر فقط در تلویزیون نیست؛ در سینما و

تینو صالحی توماج دانش بهزادی ساره رشیدی مهیار شاپوری

کارگردان امیر عباس ربیعی تهیه‌کننده حبیب‌والی نژاد

سریال «امام علی (ع)» یکی از آثار ماندگار تلویزیون ایران است که به واسطه همین نقش به دریافت جایزه هنری غدیر شد. در گفت‌وگو با صبا با تأکید بر اینکه سریال «امام علی (ع)» یک استثناست نه قاعده، موفقیت آن را حاصل اتفاقی نادر و خارج از فرمول‌های رایج دانست و اکتفا به کیفیت آثار تلویزیونی را به سیاست‌های کلان نادرست نسبت داد. او در توضیح این نگاه، با اشاره به بیعتی شاعرانه گفت: «گاه باشد که کودکی نادان / به غلط بر هدف زند تیری.»

اصغر همت، بازیگر پیشکسوت تئاتر و تلویزیون: سریال «امام علی (ع)» یک استثناست، نه قاعده

اصغر همت، بازیگر پیشکسوت تئاتر و تلویزیون و ایفاگر نقش مروان بن حکم در سریال «امام علی (ع)». که به واسطه همین نقش به دریافت جایزه هنری غدیر شد. در گفت‌وگو با صبا با تأکید بر اینکه سریال «امام علی (ع)» یک استثناست نه قاعده، موفقیت آن را حاصل اتفاقی نادر و خارج از فرمول‌های رایج دانست و اکتفا به کیفیت آثار تلویزیونی را به سیاست‌های کلان نادرست نسبت داد. او در توضیح این نگاه، با اشاره به بیعتی شاعرانه گفت: «گاه باشد که کودکی نادان / به غلط بر هدف زند تیری.»

همت در پاسخ به پرسش صبا درباره اینکه چرا سریال «امام علی (ع)» با